

Poročilo o dogodkih v predoru Šentvid po odprtju za javni promet

Uprava DARS-a je od svojega nastopa dela uspešno uvedla in zaključila številne pomembne projekte na področju upravljanja in razvoja avtocestnega omrežja v Republiki Sloveniji. Med zadnjimi končanimi projekti v mesecu juliju sta bila uvedba vinjetnega načina cestninjenja in končanje predora Šentvid.

Predvsem dokončanje šentviškega predora pred letošnjo turistično sezono je bila ena izmed prioritet te uprave, saj smo se zavedali, da je za uporabnike pomemben vsak dan, ko predor služi svojemu namenu. Z velikimi naporji smo uspeli investicijo ponovno zagnati in od izvajalca SCT v novembru 2007 dobiti zagotovilo, da bo predor predan prometu do 1. julija 2008, k čemur se je izvajalec pogodbeno zavezal. Tudi minister za promet se je osebno angažiral pri iskanju čimprejšnje rešitve problematike zastojev na Celovški cesti in si je potek del v predoru Šentvid večkrat ogledal. Uprava DARS-a je bila prepričana, da bomo glede na projekt in številne strokovnjake, ki so sodelovali pri izgradnji predora, uporabniki dobili zanesljiv, varen, trajen in nenazadnje moderen infrastrukturni objekt.

Predor je bil do obljubljenega roka tudi končan in s strani izvajalca in nadzornega inženirja smo dobili izjavo o zanesljivosti objekta. Kot naročnik del smo že od odprtja predora menili, da vsi sodelujoči v verigi izvedbe tega objekta (izvajalec SCT, projektant ELEA iC, nadzorni inženir ZIL inženiring, izvajalec zunanje kontrole ZAG), še posebej pa to velja za izvajalca del SCT, niso bili v celoti kos svoji nalogi. Takoj po odprtju predora se je pokazalo, da protipožarna zaščita ni primerno nanescena. Uprava DARS-a je od trenutka, ko je odpadel prvi omet, zasledovala predvsem dva cilja, in sicer:

- 1) zagotoviti čim prejšnje varno obratovanje predora oz. odstranitev vsega ometa, ki bi lahko v prihodnje še odpadel,
- 2) od izvajalca dobiti poročilo o vzrokih poškodb ter predlog sanacije s terminskim planom izvedbe.

Tako je samo v prvi polovici meseca julija predor bil izmenično v levi cevi zaprt 116 ur v desni pa 141 ur (skupaj je bil tako promet moten 257 ur). DARS je že od prvega odpadanja ometa od izvajalca (SCT), nadzora (ZIL) in izvajalca zunanje kontrole (ZAG) zahteval, da se detajlno pregleda ves obstoječi omet ter odstrani vse tisto, kar bi lahko v bodoče še odpadlo.

Po končanem odstranjevanju je izvajalec podal izjavo, v kateri je navedel, da je »v skladu s pravili gradbene stroke protipožarna zaščita odstranjena, ali pa zaščiten z »rabit« mrežami na vseh mestih, kjer so bila ugotovljena delaminirana mesta«.

Na podlagi te izjave je bil predor ponovno odprt za javni promet, DARS pa je naknadno dne 18.7.2008 od MzP pridobil dovoljenje za obratovanje predora.

DARS je izvajalca, potem ko jih je ponovno zaprosil za zaporo predora za 21.7.2008, z dopisom dne 17.7.2008 med drugim pozval, citiramo: »V kolikor se ugotovi, da se poškodbe protipožarne zaščite širijo glede na zadnje opazovano stanje, kar bi predstavljalo tveganje glede varnosti vožnje v predoru, se predora ne bo ponovno spustilo v promet. V tem primeru

zahtevamo, da takoj nadaljujete z odstranjevanjem vse protipožarne zaščite v najkrajšem možnem času ter s tem odpravite vsa potencialna tveganja«.

Izvajalec je ponovno zaprosil za zaporo predora, ki mu je bil odobren za obe cevi v noči med 21. in 22.7.2008; ob tem velja opozoriti, da izvajalec DARS-u, kljub temu, da so v dopisu 23.7.2008 to jasno zapisali, ni navedel vzrokov, zakaj ni ob tej zapori pregledal obeh cevi.

Uprava DARS-a je z dopisom 23.7.2008 izvajalcu jasno sporočila: »V kolikor ocenjujete, da je trenutno stanje v desni predorski cevi tako kritično, da lahko nastopi odpadanje protipožarne zaščite vsak trenutek, podajte o tem pisno izjavo, na podlagi katere bomo urgentno obravnavali dovoljenje za zaporo desne cevi«. Poleg tega smo od izvajalca ponovno zahtevali načrt sanacije protipožarne zaščite s terminskim planom izvedbe.

Kljub večkratnim pozivom izvajalec ni podal predloga sanacije s terminskim planom izvedbe del, ampak je predlagal ponovno zapiranje predora za dodatne monitoringe.

Uprava naročnika je 1. avgusta s strani SCT prejela dopis, v katerem je SCT DARS obvestil, da želi preglede za ugotavljanje stanja protipožarnega ometa izvajati vsakih 14 dni do zaključnega popravila. V omenjenem dopisu pa niso navedli konkretnih terminov, prav tako pa niso niti z besedo omenili, da bi bilo stanje glede odpadanja ometa lahko kritično.

DARS je 29. julija sklical sestanek za 4. avgust glede sanacije protipožarnega ometa, ki so se ga udeležili predstavniki naročnika, SCT, projektanta ELEA iC in nadzora Zil inženiring. DARS je na tem sestanku na podlagi vseh znanih dejstev vnovič pozval izvajalca k čimprejšnjem začetku sanacije. Na sestanku je projektant podal koncept možne sanacije, ki pa je temeljila na tem, da bi večina spornega ometa ob dodatnem zavarovanju z zaščitnimi mrežami še naprej ostala v predoru, čeprav je na tem sestanku bilo obravnavano tudi poročilo ZAG, ki je navajalo, da omet ni bil pravilno nameščen. DARS je zato znova pozval k pripravi dokončnega projekta sanacije in izdelave terminskega plana do 13. avgusta.

V noči med 5. in 6. avgustom je ponovno odpadel omet in DARS je v skladu z 46. členom Zakona o javnih cestah predor zaprl in o dogodku takoj obvestil pristojno ministrstvo, od izvajalca pa zahtevala, da odstrani celotni protipožarni omet.

Dejstvo je, da je uprava zaupala izjavi izvajalca, da je skupaj z nadzorom in zunanjo kontrolo odstranil ves potencialno nevaren omet, kar se je žal pokazalo kot napačno. Ob tem pa želimo poudariti, da na podlagi vseh navedenih dejstev, uprava druge izbire niti ni imela, saj bi odločitev o popolnem zaprtju predora na podlagi vseh poročil, izjav, pregledov in ostalih aktivnosti udeleženih pri delu na predoru Šentvid, lahko povzročila obraten učinek - obtožbo uprave, da neupravičeno ne dovoli uporabe infrastrukturnega objekta.

Dejstvo je, da se je v teh dneh izkazalo, da protipožarne zaščite glede na slovensko zakonodajo sploh ne bi bilo nujno nanašati (bila je nadstandard, ki bo v skladu z Direktivo evropskega parlamenta in sveta št. 2004/54/ES obvezna šele leta 2014). Protipožarna zaščita je bila predlagana na recenzijski komisiji DARS-a v času pred nastopom dela te uprave.

Naročnik je z upoštevanjem mnenja recenzije, s sočasno izvedbo tega ometa želel izvesti dela bolj racionalno, predvsem z vidika potrebe po ponovnem zapiranju predora in izvedbe te zaščite, že v naslednjih nekaj letih.

Lahko zaključujemo, da je v primeru nanosa ter kasnejše sanacije protipožarne zaščite zatajila stroka, katere ključni predstavnik je izvajalec del.

KRONOLOGIJA DOGAJANJA od 1.7.2008 – 6.8.2008

1. Dne 1.7.2008 na dan otvoritve predora iz stropa galerije v levi cevi predora Šentvid odpade del protipožarnega ometa.
2. Po končani kriminalistični preiskavi je izvajalec del SCT organiziral pregled leve cevi. V levi cevi se je odstranila protipožarna zaščita na še preostalih kovinskih dilatacijah, isto noč se je izvršil še pregled desne cevi ter se ob 5. uri zjutraj dne 2.7.2008 promet sprostil skozi obe predorski cevi.
3. Dne 3.7.2008 je potekal sestanek v nadzorstvu, kjer je bilo dogovorjeno, da je potrebno izvesti ponovni pregled izvedenega stanja v galeriji predora (vizualni pregled, pretrkavanje, dodatne kontrole s strani ZAG) in da se kontrola izvede v dveh nočeh.
4. 4., 5. in 6.7.2008 so potekali sestanki o pregledu stare galerije, prihod predstavnikov Ceramicoat in predstavitvi njihovih ugotovitev.
5. Dne 7.7.2008 so na sestanku v nadzorstvu predstavniki DARS, JV ZPC, SCT, CERAMICOAT, ZAG, ELEA iC in IRMA analizirali dognanja iz pregleda obeh cevi galerije v noči iz 4.7/5.7 in v noči iz 5.7/6.7. Ugotovljene so bile poškodbe na protipožarnem ometu in mesta odstopanja ometa, ki se ga je sproti odstranjevalo. Za natančnejši pregled in odstranitev potencialno nevarnih mest je bilo dogovorjeno, da se obe cevi zapreta in se prične s pregledi in odstranjevanjem potencialno nevarnih mest.
6. Dne 7.7.2008 ob 20.00 so se zaprle obe predorski cevi in je do 12.7.2008 potekalo določevanje eventualno odstopljenih mest in odstranjevanje le teh v obeh ceveh galerije. Določevanje odstopljenih mest je potekalo po metodi potrkanja in z dodatnimi testi oprijemljivosti, ki jih je izvajal ZAG. Pri delu je bil 24 ur dnevno prisoten predstavnik nadzora JV ZPC. Delo je delno spremljal tudi projektant.

Istočasno smo se predstavniki izvajalca, nadzora, zunanje kontrole in projektanta dobivali na rednih dnevnih sestankih, kjer smo analizirali izvedeno delo ter iskali možne vzroke za odpadanje ometa.
7. Dne 11.7.2008 je sklican sestanek v nadzorstvu na katerem so sodelovali predstavniki DARS, JV ZPC, SCT, TEKAL, ZAG, Elea iC in IGMAT. Izvajalec je obvestil prisotne, da je v desni cevi odstranil vsa potencialno nevarna mesta v levi cevi bo dela izvedel do večera. Od Izvajalca je bilo zahtevano, da poda izjavo v kateri mora biti navedeno, da so bila vsa potencialno nevarna mesta odstranjena in da s tem zagotavljajo, da ni več nevarnosti vnovičnega odpada protipožarne zaščite.
8. Dne 11.7.2008 podana izjava družbe SCT o delni odstranitvi protipožarne zaščite v galeriji Šentvid. Projektant ELEA iC d.o.o. poda Predlog ukrepov za zagotavljanje požarne varnosti zaradi delno odstranitve požarne obloge.
9. Dne 12.7.2008 se je približno ob 4.uri sprostil promet skozi desno cev.
10. Dne 13.7.2008 se je približno ob 9.uri sprostil promet skozi levo cev.
11. V času od 14.7.2008 do 29.072008 je potekalo iskanje vzrokov za odpadanje ometa: pri tem so bili vršeni redni koordinacijski sestanki.

12. V času od 14.7.2008 do 29.7.2008 je potekala korespondenca med DARS in SCT glede opazovanje protipožarne zaščite. Glede na priporočilo svojega podizvajalca Ceramicoat in dogovori na sestanku dne 7.7.2008 je SCT s svojimi dopisi naprošal DARS za zaporo predora in kontrolo stanja protipožarne zaščite. Istočasno se je s strani naročnika in nadzora zahtevalo, da izvajalec pripravi poročilo o vzrokih poškodb in predlog za sanacijo s terminskim planom izvedbe.
13. 18.07.2008 je Ministrstvo za promet izdalo »Dovoljenje za obratovanje dvocevne AC predora Šentvid«, v skladu z 39.c členom Zakona o javnih cestah.
14. V noči iz 21.7.08 na 22.7.08 je bil izveden kontrolni pregled leve predorske cevi. Kljub dogovorjeni zapori za obe cevi je Izvajalec opravil kontrolo le v levi cevi. Glede na ponovno vlogo SCT za pregled še desne predorske cevi je DARS pozval Izvajalca, da v kolikor ocenjuje, da je trenutno stanje v desni cevi tako kritično, da lahko nastopi odpadanje protipožarne zaščite vsak trenutek, naj poda pisno izjavo na osnovi katere bo DARS zadevo obravnaval urgentno.
15. Dne 29.7.2008 je izvajalec SCT ponovno poslal dopis v katerem naproša za določitev termina pregleda desne predorske cevi.
16. Dne 29.7.2008 je DARS prejel poročila ZAG. Predvsem poročilo o preiskavah in ugotavljanju možnih vzrokov za odpadanje protipožarnega ometa kažejo predvsem na manjko vezivnega sloja na vzorcih, ki so jih odvzeli v predoru iz odpadlih kosov protipožarne zaščite
17. Na osnovi dopisa DARS-a je bil dne 4.8.2008 sestanek na DARS-u glede sanacije protipožarnega ometa, ki so se ga udeležili predstavniki DARS, SCT, projektanta ELEA iC in nadzora JV ZPC. DARS je pozval Izvajalca k čimprejšnjem pričetku sanacije. Izvajalcu je predstavil poročilo ZAG, projektant je predal informativni izvod Koncepta sanacije. Dogovorjeno je bilo, da se do naslednje srede pripravi projekt sanacije galerije in ponovni sestanek vseh udeleženi.
18. Dne 6.8.2008 ob približno 2. uri odpade v desni cevi kos ometa v velikosti 2-3 m² na avto. DARS v skladu z 46. členom Zakona o javnih cestah predor zapre in takoj o dogodkih obvesti Ministrstvo za promet.
19. Dne 6.8.2008 DARS sprejme odločitev o popolni odstranitvi protipožarne zaščite v predoru.

KRONOLOGIJA UVAJANJA PROTIPOŽARNE ZAŠČITE V OBDOBJU 2005-2008

Prvotni PGD projekti niso vsebovali protipožarne zaščite. Ob recenziji¹ projekta »Predor Šentvid s polnim priključkom A-2 Karavanke – Obrežje; odsek 0013 Šentvid – Koseze; Načrt elektro – strojnih inštalacij; Požarna študija« je bilo izdelano Recenzijsko poročilo o pregledu projektne dokumentacije, ki obravnava požarno varnost v objektu Predor Šentvid, št. P 0159/04-530-1, ki ga je izdelal g. Milan Hajdukovič, ZAG dne 14.7.2005. V njem je opozoril na določbe nove direktive o cestnih predorih, ki zahteva dodatno protipožarno varovanje sosednjih objektov, v primeru predora Šentvid železniške proge, Celovške ceste in telovadnice. Projektant je v juniju 2007 izdelal projekt PGD Predor Šentvid – finalna dela v galeriji Šentvid št. 615 031, v katerem je upošteval pripombe recenzenta in v galerijah predvidel protipožarno zaščito v obliki požarnih plošč.

¹ Recenzijska komisija je bila imenovana s strani DARS dne 8.5.2003. Za pregled omenjene projektne dokumentacije se je recenzijska komisija sestala 19.7.2005.

Oktobra 2007 je bil izveden razpis za izvedbo priključnih ramp, vodohrana in dokončanje del na galeriji Šentvid, ki se je zaključil s podpisom pogodbe za izvedbo del s podjetjem SCT dne 21.11.2007. Izvajalec je bil uveden v delo 26.11.2007. 30.1.2008 je DARS od izvajalca prejel predlog, da se načrtovana protipožarna zaščita s ploščami nadomesti z obrizgom izolacijskega materiala FENDOLITE MII, na kar je DARS odgovoril z dopisom, v katerem je navedel pogoje, pod katerimi se strinja z zamenjavo načina izvedbe protipožarne zaščite. 20.2.2008 je DARS prejel dopis izvajalca v katerem izvajalec navaja, da bo vse pogoje naročnika izpolnil in protipožarno zaščito izvedel z obrizgom. V februarju 2008 je izvajalec izdelal tehno-ekonomski elaborat za izvedbo protipožarne zaščite, ki sta ga potrdila izvajalec zunanje kontrole kakovosti ZAG in nadzorni inženir.

Ocenjujemo, da bi glede na dejstvo, da so se prvi primeri odpadanja ometa zgodili že med samim izvajanjem del, bilo potrebno s strani prisotnih na gradbišču zagotoviti ukrepe, ki bi preprečevali ponovitev dogodka. Prav tako ocenjujemo, da bi po prvem odpadanju ometa, ko je bil predor že v uporabi za javni promet, Ministrstvo za promet in DARS morala izvesti za težave, ki so se pojavile že med obrizgavanjem protipožarnega ometa.

Zaradi ponovnega odpadanja ometa je Ministrstvo za promet dne 06.08.2008 predor zaprlo, izvajalcu gradbenih del pa je bilo naročena popolna odstranitev protipožarnega ometa. Po odstranitvi protipožarnega ometa so se pretekli konec tedna (15., 16. in 17.08.2008) v predoru Šentvid testirali vsi sistemi aktivne in pasivne požarne varnosti, katerih delovanje je osnova za izdelavo PID Študije požarne varnosti. V kolikor so bili rezultati testiranja pozitivni in bo takšno tudi poročilo ZAG v zvezi zadostne protipožarne odpornosti betonske konstrukcije, bo izpolnjeni pogoji, da se bo lahko predor ponovno odprl za javni promet.

PREDLAGAMO NASLEDNJE UKREPE:

1. Da se od družbe SCT zahteva pokritje vseh nastalih posrednih in neposrednih stroškov v zvezi z neobratovanjem AC odseka Šentvid - Koseze.
2. Da se v primeru neodzivanja družbe SCT glede dokončne sanacije predora vnovči garancija in za sanacijo izbere drugi izvajalec.
3. Da se v primeru družbe SCT upošteva 3.d točka 42. člena ZJN in se jo izloči v primeru dokazane velike strokovne napake pri kandidaturah kot izvajalca ali podizvajalca na naslednje javne razpise za izgradnjo predorov v Sloveniji za dobo 3 let.
4. Da se v primeru družbe ZIL (nadzor) upošteva 3.d točka 42. člena ZJN in se jo izloči v primeru dokazane velike strokovne napake pri kandidaturah kot izvajalca ali podizvajalca na naslednje javne razpise za izgradnjo predorov v Sloveniji za dobo 3 let.
5. V teku je kriminalistična preiskava v zvezi z odpadanjem protipožarne zaščite s stare galerije že pred odprtjem AC odseka Šentvid - Koseze, ki naj bi se zgodilo 20.4.2008.
6. Da se za najbolj ključne projekte uvede supernadzor iz tujine.
7. V roku enega tedna se pripravi realna ocena družbeno-ekonomskih stroškov, ki nastajajo ob zaprtju predora Šentvid za javni promet.

ODGOVORNI V CELOTNEM PROJEKTU

- I. Inženir :
 - Milan Črepinšek: vodja predora v Šentvidu
 - Jože Cirman: vodja nadzora
 - Tekal d.o.o. (3x gr.ing.): nadzor nad ruDARsko gradbenimi deli
 - Milan Pavlica: nadzor nad izvedbo elektro opreme in instalacije
 - Marjan Kavčič: nadzor nad izvedbo strojne opreme

- II. Projektant (ELEA Ic):
 - a) predor – gradbeni del:
 - odgovorni vodja projekta: Angelo Žigon
 - odgovorni projektant: Angelo Žigon
 - b) predor – elektrostrojna oprema:
 - odgovorni vodja projekta: Angelo Žigon
 - odgovorni projektant: Dušan Jeftič

- III. Izvajalec del (SCT d.d.):
 - Franc Kramberger: direktor za predore pri SCT
 - Bogdan Baloh: odgovorni vodja del za predor v Šentvidu
 - Marjan Trtnik: odgovorni vodja del za ESO